

Beantwoording vragen van de protestgroep Fietspad Drentsche Aa

Eerste set vragen aan de gemeente Tynaarlo en de overige betrokken instanties:

VRAGEN AAN DE GEMEENTE TYNAARLO EN DE OVERIGE BETROKKEN INSTANTIES (MET NAME HET NATIONAAL BEEK- EN ESDORPENLANDSCHAP)

1. Het lijkt erop dat men bij de beoordeling van het plan vooral gefixeerd is geweest op mogelijke nadelige gevolgen veroorzaakt door de aanleg van het fietspad en niet op het gebruik ervan nadien. Hebt u zich van tevoren gerealiseerd wat de gevolgen kunnen zijn van het kiezen van een dergelijk traject voor de fietsbrug over de Drentsche Aa? (n.l. het risico van massale recreatie)

Doel is zowel vanuit het fietsbeleidsplan van de gemeente Tynaarlo, als ook het Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan (BIO-plan) en het PvA Levend bezoekersnetwerk van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa om een aantrekkelijk recreatief fietspad aan te leggen. En dat mag vervolgens ook worden gebruikt. In de aanlegvergunning zijn zowel de aanleg als ook het toekomstig gebruik van het fietspad opgenomen.

2. Wat denkt de gemeente Tynaarlo te gaan doen om deze ongewenste massale recreatie in de hand te houden?

Voor het gebruik van het fietspad en passanten die op een mooi dag even stoppen langs de Drentsche Aa, is bewust gekozen. Naast natuur&landschap heeft het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa ook een recreatieve doelstelling. Het *'beleefbaar maken van de beek'* is één van onze thema's. Concreet gaat het dan om het aanleggen van een nieuw wandelpad en in dit geval een fietspad langs de beekloopjes in het Drentsche Aa-gebied. Daar waar we dit tot nu toe hebben gedaan ontvangen wij veel positieve reacties van gebruikers. Maatregelen zullen worden afgestemd op eventuele onwenselijke situaties.

3. Hoe zal in de toekomst het onderhoud van de randen van het pad plaatsvinden? In Midlaren zelf worden de berm van de fietspaden meerdere malen per jaar gemaaid, met het argument dat de fietser geen natte broekspijpen mag krijgen. Hoe frequent zal er langs dit nieuwe fietspad gemaaid worden en wordt daarbij rekening gehouden met de invloed van dit maaibeeld op plantengroei en insectenleven?

Het fietspad aan de westzijde van de Drentsche Aa zal conform het gemeentelijke maaibeeld worden onderhouden. Het onderhoud van het fietspad aan de oostzijde zal door Staatsbosbeheer gelijktijdig met de overige percelen van Staatsbosbeheer worden gedaan.

4. Toen enkele inwoners van Midlaren afgelopen donderdagavond de werkzaamheden inspecteerden, bleek er bij de brug een grote groep kanovaarders aan land te zijn gegaan, afkomstig van een kano verhuurbedrijf in Schipborg, die daar wachtten tot ze door de verhuurder zouden worden opgehaald. Beschouwt u dit als een gewenste ontwikkeling?

Het al of niet toestaan van kanovaart in de Drentsche Aa is niet aan de gemeente. De provincie Drenthe heeft jaren geleden een kanoverbod op Drentsche Aa ingesteld, waarbij via een (eindige) ontheffing rekening werd gehouden met een bestaand verhuurbedrijf in Schipborg. Zodra dit bedrijf wordt beëindigd vervalt deze vergunning (die ook niet overdraagbaar is). Los daarvan zal na realisatie van het fietspad het beekdal van de Drentsche Aa niet bereikbaar zijn voor auto's door aan het begin van het fietspad voorzieningen hiervoor aan te brengen.

5. In de reactie van de gemeente Tynaarlo op de bezwaren die door enkele omwonenden tegen het plan werden ingediend, wordt gesproken over een "jaarlijks overleg met de belanghebbenden" om te bekijken of de voorzieningen voldoende zijn om overlast te beperken. Wat is uw definitie van "overlast"? Is het niet goed om ook een tussentijds overleg mogelijk te maken, wanneer zich erg veel klachten voordoen? Kunnen ook de andere bewoners uit beide dorpen bij deze evaluatie betrokken worden? En welke consequenties worden er aan deze evaluatie verbonden?

De gemeente is altijd tot een tussentijdse evaluatie bereid wanneer zich reële klachten voordoen. Dorpsbelangen Midlaren zou als gesprekspartner kunnen dienen. Wij nemen op korte termijn met u (via de heer Boucher, optredend als woordvoerder) contact op voor een eerste overleg.

6. Er zijn mensen van wie indertijd het bezwaar "niet ontvankelijk" is verklaard omdat ze "te ver" van de bedoelde plek vandaan woonden om "belanghebbende" te zijn. Betekent dit, dat dus ook andere bezwaren, die mogelijk door bewoners hadden kunnen worden ingediend in dat geval automatisch als "niet ontvankelijk" zouden zijn terzijde geschoven? Immers vrijwel alle bewoners van Midlaren wonen "te ver" van die plaats om als "belanghebbende" te worden erkend.

Het gemeentebestuur heeft conform de Algemene wet bestuursrecht (AWb) het voornemen om de aanlegvergunning te verlenen op 27 juni 2007 gepubliceerd en met ingang van 29 juni 2007 gedurende zes weken ter inzage gelegd met de mogelijkheid van het indienen van schriftelijke of mondelinge zienswijzen. Ook het verleend zijn van de aanlegvergunning met de mogelijkheid van het indienen van bezwaren gedurende zes weken is op 21 november 2007 gepubliceerd. De bouwvergunning voor de brug was reeds eerder verleend en onherroepelijk geworden.

Een fotokopie van de publicaties is de heer Boucher inmiddels toegezonden. Conclusie is dat naast de bouwvergunning voor de brug ook de aanlegvergunning onherroepelijk is geworden.

Aangezien u zich – in tegenstelling tot diverse bewoners van Midlaren - niet tevoren met een zienswijze tot het college heeft gewend, kon u op grond van de publicatie d.d. 21 november 2007 op diezelfde datum kennis nemen van het verleend zijn van de vergunningen en begon voor u de bezwarentermijn van 6 weken te lopen. Die termijn eindigde op 2 januari 2008. Aangezien de bezwarentermijn thans reeds 8 maanden is overschreden, moet om die reden een bezwaarschrift niet-ontvankelijk worden verklaard.

Dit nog afgezien van het feit, dat iemand volgens de jurisprudentie pas belanghebbende is als hij in de nabijheid van het fietspad woont en zicht heeft op het fietspad. Het moet daarnaast gaan om een objectief bepaalbaar, persoonlijk belang, dat iemand onderscheidt van andere omwonenden. De conclusie, dat vrijwel alle bewoners te ver van het aan te leggen fietspad wonen om als belanghebbende te worden aangemerkt is derhalve juist.

7. En, zo ja, wat stelt die zogenaamde "democratische" bezwaarprocedure in de gemeente Tynaarlo dan feitelijk voor?

Volgens de Awb wordt een vergunning - als de bezwarentermijn van 6 weken ongebruikt is verstreken - onherroepelijk en kan daarna niet meer worden aangevochten. Ook dat is een beginsel van de democratische rechtsstaat.

Suggesties aan de gemeente Tynaarlo

Gedane suggesties aan de gemeente Tynaarlo kunnen door de gemeente worden meegenomen bij de voorgenomen tussentijdse evaluatie (zie bij vraag 5) bij eventuele toekomstige overlast.

Zoals u inmiddels bekend is loopt er ook het project Belvederes, dat door Staatsbosbeheer mede in opdracht van het Overlegorgaan Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa wordt uitgevoerd. De zandduin langs het fietspad is één van deze natuurlijke Belvederes. Inmiddels zijn aan de noordrand enkele bomen verwijderd om het uitzicht op de Westerlanden en het Noordlaarderbosch te versterken. Wij zullen uw suggesties bij de uitvoering van de Belvedere meenemen.

Tweede set vragen, voorgelegd aan het secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap

1. Waarom is voor aanleg midden door het open gebied van de Westerlanden gekozen, een gebied dat in het Alterra-rapport "Kansrijk!" wordt gewaardeerd als 'laag' qua recreatieve kwaliteit en waardering van het landschap voor wandelen en fietsen?
(Alterra-rapport 999 Kansrijk! Een integrale kansenkaart voor het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa).

Het beoogde fietspad midden door het open gebied van de Westerlanden stond al jaren op het lijstje voor aansluiting op het fietsnetwerk. Het fietspad past ook (en is ook concreet benoemd) in het Beheer- Inrichting- en Ontwikkelingsplan van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa. In "Kansrijk", de integrale kansenkaart is het gebied qua recreatieve kwaliteit juist laag gewaardeerd vanwege ontbreken van goede recreatieve ontsluiting. Letterlijk staat in het rapport: "In gebieden waar de kwaliteit beperkt is bestaan kansen dit te verbeteren, bijvoorbeeld door het aanleggen van nieuwe fiets- en wandelpaden"

2. Welke aanleidingen zijn er geweest voor het tot 2 keer toe verleggen van het tracé?

Het tracé is slechts één keer aangepast en wel tijdig voor de ter inzage legging in juni 2007. Deze aanpassing is uitgevoerd op verzoek van Staatsbosbeheer omdat het gebied ten noorden van het bosje op termijn 'vernat' zal worden en de drooglegging ook in de zomerperiode dan niet gegarandeerd zou zijn. Voor het oorspronkelijke tracé zou een nieuwe kade moeten worden aangelegd in het beekdal, dat niet strookt met het gewenste toekomstige beheer als nat schaalgrasland. Uiteindelijk hebben de gemeente, Staatsbosbeheer en het waterschap er voor gekozen zoveel mogelijk gebruik te maken van aanwezige voorzieningen: het al aanwezig pad vanuit het oosten van Staatsbosbeheer naar de zandkop en de kade van het waterschap, met een kortsluiting over de zandkop. Ook omdat dit leidt ook tot zo weinig mogelijk ingrepen en verstoring in het terrein.

3. De indruk bij een groot aantal bewoners als gevolg van presentaties, was dat het om een schelpenpaadje zou gaan. Waarom en wanneer is besloten dit te veranderen in een betonpad?

In het in februari 2006 vastgestelde Fietsbeleidsplan van de gemeente Tynaarlo is aangegeven dat recreatieve fietspaden bij voorkeur verharde, 2 meter brede, fietspaden dienen te zijn. Bij de verhardingskeuze in dit specifieke geval spelen onderhoud- en beheerkosten een belangrijke rol. Aanleg als schelpenpad in een vrij nat beekdal met mogelijke perioden van inundatie brengt extra onderhoudskosten met zich mee. Gelet hierop is besloten het fietspad uit te voeren in beton. Dit is ook al vanaf het begin van de planvorming de bedoeling geweest en ook zo gepresenteerd. Het Overlegorgaan heeft in november 2006 ingestemd met ontwerp, materiaalkeuze en financiering van het project. Daarnaast is voor beton geen fundering nodig en daarmee een zo min mogelijke verstoring van de ondergrond.

De plaatselijke toepassing van schelpen is gebeurd in verband met een beperkte stabiliteit van het aanwezige (kunstmatige) dijklichaam. Gewichtsreductie en herstelmogelijkheden hebben derhalve ten grondslag gelegen aan de keuze voor schelpen alhier. De reeds aanwezige beschoeiing is vanwege de slechte staat van onderhoud gedeeltelijk vervangen en i.o.m. waterschap verlengd vanwege het fietspad. Van een natuurlijke afkalven van de oever langs dit stukje was dus maar in beperkte mate. Op de foto hiernaast is nog een stuk van de oude beschoeiing te zien die is gehandhaafd.

4. Waarom is besloten het fietspad uiteindelijk over het rivierduintje aan te leggen, dat qua biotoop (potentieel habitatype Heischrale graslanden H6230) minder dan 2% van het totale oppervlak van de Westerlanden bedraagt?

Zie ook het antwoord op vraag 2.

5. Hoe kan het dat absurde uitkomsten uit het Ecologisch onderzoek/Flora- en faunaonderzoek, door niemand worden opgemerkt en voor waar worden aangenomen: Volgens de conclusies van de natuurtoets zou het ruig klokje ter plekke voorkomen, iets wat door verschillende betrokken streekbewoners (en natuurkenners!) wordt bestreden; zeer waarschijnlijk zijn 2 plantensoorten verwisseld (en dat door een gerenommeerd bedrijf!). Vervolgens dient dit soort broddelwerk als basis voor de planvorming.

Deze conclusie kunnen wij niet onderschrijven. Het Ruig klokje is door de ecooloog van Arcadis aangetroffen. Dit gegeven heeft echter geen effect gehad op het afgeven van een ontheffing door het ministerie van LNV in het kader van de Flora- en Faunawet, voor zowel het Ruig klokje als Gagel.

6. In hoeverre is de aanleg getoetst aan het Natura 2000 beleid, waar eerder genoemd habitatype Heischrale graslanden H6230 als prioritair (?) wordt gekenschetst binnen de kernopgave 5.02 herstel beeklopen, met daarbinnen o.a. kernopgaven 5.03 beekdalflanken, 5.05 schraallanden en 5.07 Vochtige alluviale bossen, met als doel deze habitatypen robuuster te maken door uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit.
(*Natura 2000 Doelendocument- hoofddocument en Knelpunten- en kansenanalyse Natura 2000-gebied 25 – Drentsche Aa-gebied*).

Wat betreft toetsing aan Natura-2000 beleid: In Nederland zijn 162 gebieden aangemeld in Brussel om deel uit te maken van het Europese netwerk van beschermde natuurgebieden (Natura 2000). In Drenthe zijn nog geen gebieden definitief aangewezen. Voor het beekdal van de Drentsche Aa betekent dat, dat de provincie bevoegd gezag is vanaf het moment dat een definitief aanwijzingsbesluit door de minister van LNV wordt gepubliceerd (waarschijnlijk begin 2009). Tot die tijd en dus ook in dit geval is het de gemeente, die in het kader van in dit geval de aanlegvergunning de natuurbelangen moet meewegen. Hiervoor is het bij punt 5 genoemde Ecologisch onderzoek uitgevoerd. De provincie is bij de uitkomsten van het onderzoek wel betrokken geweest en heeft de gemeente per brief d.d. 22 augustus 2007) gevraagd het natuurbelang in de te verlenen vergunning de plaats te geven die het verdient.

7. Welke overwegingen liggen ten grondslag aan de situering van het fietspad over een deel van de oever/bedijking in plaats van een rechte oversteeek? Dit in verband met in de toekomst uit te voeren maatregelen t. b.v. het herstel dynamiek en natuurlijke processen: maatregel 2; Opheffen bekading beek (t.b.v. een beter (natuurlijker) inundatiepatroon. Dit is ter plaatse niet langer mogelijk. Tevens is het voor de Drentsche Aa, door het vastleggen van de oever t.p.v. het duintje, onmogelijk geworden om nog te kunnen meanderen; Eén van de kenmerken van een half-natuurlijke rivier en een belangrijk natuurlijk proces dat een waardevol stuk milieudynamiek als gevolg heeft.
(*Knelpunten- en kansenanalyse Natura 2000-gebied 25 – Drentsche Aa-gebied*).

De tracébeplanning is in nauw overleg gegaan met Staatsbosbeheer en Waterschap Hunze en Aa's. Genoemde kade behoort niet tot toekomstig verwijderbare kaden. De bestaande

oeverbescherming in de bocht van de Aa nabij het fietspad is vanwege de slechte staat van onderhoud vervangen, om de sterke erosie in deze bocht te beperken en uitgevoerd in overleg met - en conform de eisen van - het Waterschap.

8. Ons is ter ore gekomen dat t.b.v. zware onderhoudsmachines het fietspad verbreed wordt middels graskeien tot een breedte van 3,4 meter. Hoe is dit te rijmen met het beleid het onderhoud te verminderen of zelfs stop te zetten:

Maatregel 11: Afgraven veraarde veenpakketten en stoppen van maaibeheer met als doel vorming van grotere complexen Elzenbroek en plaatselijk Vogelkers-Essenbos te realiseren. Maar ook;

Maatregel 13: Stoppen of verminderen onderhoud aan de beek.

Waterschap moet de sloten blijven onderhouden in de richtingen van Okkenveen en Westertseweg. De sloten dragen zorg voor ontwatering van het omliggende gebied. Staatsbosbeheer en ook Waterschap werken met groot materieel met een laag gewicht per vierkante centimeter. Daarnaast zal Staatsbosbeheer de hooilanden (gaan) beheren als vochtig tot nat schraalgrasland, dat jaarlijks wordt gemaaid en afgevoerd. Verbreding van het fietspad is hierom nodig op voorgenoemde plaatsen. De graskeien worden ingestrooid met grond en ingezaaid. Komend voorjaar zal het oppervlak ter plaatse van de keien groen zijn. In de vraag mbt maatregel 13 wordt bedoeld op onderhoud aan de beek, dit is iets wezenlijk anders.

9. In het beheer/inrichtingsplan wordt gerept over betrokkenheid en participatie, waarbij veel aandacht wordt geschonken aan de bewoners en ondernemers van het gebied zelf. Bij het tot stand komen van het fietspad is hier weinig van terecht gekomen. Bent u voornemens dit bij toekomstige projecten elders in het gebied anders aan te pakken?

Vanuit de gemeente en het secretariaat van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa is weldegelijk getracht betrokkenen bij de realisatie te betrekken. De secretaris Kees Folkertsma heeft in zijn presentatie in de jaarvergadering van 9 april jl. hier ook aandacht aan geschonken. Hij heeft echter het tracé laten zien zoals dat op dat moment bij het secretariaat bekend was. Door personele wijziging is het nieuwe tracé wat ter inzage is gelegd door de gemeente niet bij het secretariaat gemeld. Dit is uiteraard zeer ongelukkig geweest en heeft mede bij gedragen aan de verwarring in het dorp over het uiteindelijke tracé. Hiervoor bieden wij gezamenlijk als partijen onze oprechte excuses aan.

10. In uw Email van 29 september jl. maakt u melding van de bewoonde dassenburcht aan de oostzijde van de Westertseweg.

Voor de vergunningaanvraag Flora- en Faunawet wordt de nieuwe voorziening waarvoor vergunning wordt aangevraagd beoordeeld. In dit geval het tracé van het nieuwe fietspad en de onmiddellijke nabijheid daarvan. De bekende dassenburcht valt daarmee buiten deze beoordeling. Het nieuwe fietspad staat het foerageren van de dassen in het beekdal niet in de weg.

Wij hopen u met deze antwoorden uw vragen afdoende te hebben beantwoord. Zoals aangegeven zijn wij bereid één en ander mondeling aan een delegatie uit Midlaren toe te lichten. Er is inmiddels ook contact geweest met Ineke Noordhoff en Pieter den Hengst en wij stellen voor om hen hierbij ook uit te nodigen. Deze notitie kan daarbij als leidraad dienen.

Met vriendelijke groet,

Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa,
mede namens de gemeente Tynaarlo, Staatsbosbeheer en het waterschap Hunze en Aa's.